

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institutum ad cat olicarum partium: proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általalatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy-Nándor grófhhoz, 1895. március 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohánytösdökben.

Kié lesz a jövő?

(H.B.) A társadalom egy nagy kérdőjel előtt áll. A gladiátorok izgató játékaik után epedő nép jelszava: panem et circenses: kenyeret és játékokat; ma a „proletárok” ezreinek ajkáról így hangzik viszsza: *kenyeret és jogot a népnek!*

Két ellentétes áramlat küzd ezen törekvés diadalrajutásáért. A keresztény szocializmus — és a szociáldemokrácia. Az első a társadalom fájának korhadó gyökereit nyesi le és a régi, kipróbált alapon igyekszik megvalósítani a boldogabb jövőt.

A szociáldemokrácia fel akar forgatni mindent, hogy Marx, Bebel „álmai” szerint építse fel a mai társadalom romjain a proletárok vérmes reményeinek megvalósulását.

Ezen két nagy gladiátorok döntő csatája az általános egyenlő választási jog behozatalával kezdődik. A mostani küzdelmek csak olyan előcsatározások, ha meg lesz az általános, egyenlő választási jog, ha a munkások ezrei és ezrei járulnak majd a szavazó urnához, akkor jön az igazi összemérkezés és akkor dül el, hogy kié lesz a jövő.

Túl menne e cikk határain annak a fejtegetése, hogy mennyiben és mily korlátok között válik a társadalom javára az általános, egyenlő szavazati jognak — en-

nek a kétélű fegyvernek — behozatala. Hogy meg lesz — előbb vagy utóbb — az bizonyos.

Sokkal fontosabb most még csak azt vizsgálni, hogy hogyan készülődik a két nagy gladiátor, a keresztény szocializmus és a szociáldemokrácia az általános választási joggal kivívandó döntő csatára.

A szociáldemokráciával röviden végzünk. Agitál, szervez, dolgozik a legutolsó faluban is, nincs az az elhagyott falusi korcsma hova be ne csempésznek gyalogsátánai bolondító, izgató röpirataiknak, ujságjaiknak ezreit. — Eszembe jut az irás szava: a világ fiai az ő nemükben okosabbak a világosság fiaiánál. Mert a világosság fiai ölbe tett kezekkel, „uri megvetéssel” nézik, mint tanitanak helyettük Bokányi, Izrael bérencéi. — Nem kritizálnak, nem okoskodnak, hogy tenni kellene, hanem — *cselekszenek.* A szociáldemokrácia szervezte van, a fővezérek utasításait a párttitkárok valóságos katonai fegyvellemmel hajítják végre, faluról-falura járnak és toborozzák a hiszékeny lelkeket.

Hát hogyan állunk mi?

Ismeretes, hogy a szociáldemokrácia megyénkbe különösen kivetette hálóját. Május 5-én *hét helyen* tartottak gyűlést, május 9-én *tizenegy* helyen akartak próbálkozni, de az illető hatóságok nem engedélyezték. Annyit azonban itt is elértek, hogy annál szervezettebben dolgoznak

tovább, mert a szociáldemokráciát egy időre elnyomhatja a betöltő főbírói rendelet, de megakadályozni csak hasonló, szervezett szociális akcióval lehet.

Ha mi is úgy dolgozunk, mint ők, ha mi is beállunk a kiadó sorba oly elszántsággal, mint ők, csak akkor biztat egy szebb jövő!

És az e szebb jövőért sóhajto lélekből aggodó érzések törnek elő.

Azt hiszem nincsen olyan község megyénkben, hova ne járna „Friss Ujság” „Kis Ujság,” „Népszava,” de olyan van elég, hova be nem jut se „Uj Lap,” se „Igaz Szó” soha.

Alig van olyan község, a hol megalkívta ne volna a szociáldemokrátiák valamelyik szakszervezete, de hány van, a hol keresztény szociális egyesület működik?

Ritka vasárnap, hogy ebben vagy abban a községben szociáldemokráta gyűlés ne volna, de hány oly község van, hol keresztény szociális népgyűlést — még ha kéri is a nép — nem tartanak.

Egy alkalommal az „Igaz Szó” szerkesztőségében nagyon elszomorított valami. Az Igaz Szó mutatószámát azon megjegyzés kíséretében küldötte vissza egy plebános, hogy *ő nem ér rá alyesemivel bibelődni.* A szerkesztőség tagjainak arcára fájdalmas mosoly ült és felhangzott — a mit koporsó felett szoktunk kívánni: *nyugod-*

Apró hirdetés.

— A „Fejérmegyei Napló” tárcája. —

A postával a következő apróhirdetést kaptuk, amelyet terjedelménél fogva a hirdetési rovat helyett, itt a tárcá helyén teszünk közzé:

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Egy rövid hirdetést akarok közzétenni, a mennyiben fiamat a középiskolába akarnám küldeni s most egy jóraláló, kosztadó helyre lenne számára szükségem. Az igaz, hogy egy kissé megkéstem már, mert épen hetedik van, de hát eddigi szóbeli helyszerezéseim sikertelenek voltak, ép ezért fordulok most tisztelt szerkesztő urhoz, kérve, hogy ezen hirdetést b. lapjában közzétenni sziveskedjék.

Tájékozás végett mindenekelőtt kijelentem, hogy régi katolikus nemes családból származom s olyan helyet keresek, ahol ezeket a régi tradíciókat híven ápolni fogják.

Egyébiránt pontokba foglalva a következő feltételek betöltését kérom:

1) Mivután magam róm. kath. vagyok, megkívánom, hogy a kosztadó család minden tagja is az legyen; de ne csak nevében, hanem lényegében is; havonta legalább egyszer gyónjanak és hetenkint legalább egyszer misét hallgassanak.

2) Megkívánom, hogy családfő legyen a háznál, mert ahol özvegy, vagy legényember, vagy pláne öregleányok igazgatják a kormányrudat, olyanra nem is reflektálok. A családfő polgári

állásában valami magasabb állást foglaljon el (magas állás alatt természetesen nem érhetem a harangozóét), ugy polgári, mint magánélete kifogástalan legyen.

3) A család adjon keresztelő-, eskető-, valamint iskolai, ugyszintén himnlöltési bizonyítványt. Okvetlenül szükséges tudnom, hogy nem fordult-e elő esetleg a családban valami öröklött baj pl. tüdőbaj; nem volt-e a családban valaki elmebajos; nem haragott-e meg valakit közülük a veszett kutya? s ha igen, idejében oltották-e be? Nagyon nagy megnyugvásomra szolgálna, ha a család minden tagját háziiorvosommal kívül-belül megvizsgáltathatnám.

4) A család minden tagja békés egyetértésben éljen, nemcsak a házastársak, hanem a lemenő és felmenő örökösök is.

5) Előre is kijelentem, hogy olyan helyre nem adom a fiamat, ahol a házastársak közt nagy korkülönbség van; mert ahol a nő fiatal, az rendesen kacér szokott lenni, ahol a férfi fiatal, az meg legtöbbször kicsapongó életet él s ez igen rossz példa lenne a fiainak.

6) Megkívánom, hogy a háziasszony értsen a sütéshez és főzéshez és maga vezesse a háztartást. A rossz étel rossz gyomrot csinál s fiam azt egész életére megkésérülhetné. De nem értem ezzel, hogy a nő csak sütni és főzni tudjon, sőt ellenkezőleg: megkövetelem, hogy műveltsége a lehető legmagasabb nívón álljon. Magyarországon kívül beszéljen németül, franciául s angolul, az olasz már nem okvetlenül szükséges. Férje azonban tudjon — mint minden művelt uri ember —

latinul, valamint görögül. A szánszkrit nyelvre csak annyiban lehetne szükség, a mennyiben fiam később tigris, párdúc, jeges-medve és elefántvadászatokra fog menni. Szeretném, ha a férj és nő értenének a zenéhez, természetesen a klasszikus zenéhez, hogy a fiamat kíséreshessék.

7) Uj házásokra nem reflektálhatok, a mi azt hiszem, természetes is, mert az új házások egymáson kívül senkivel nem törődnek.

8) A család csakis igen válogatott társaságot fogadhat házáznál; a nők ne jelenjenek meg kivágott ruhában és a háziasszony se vesse le egyébkor se a miderjét. Ne játszanak olyan társasjátékokat, a hol a zálogot csókkal kell kiváltani; legjobb szeretném, ha csak zene, ének és hőskötemények felolvasásával töltenék az időt.

9) Kedvelje a család a tisztaságot, hetenkint kétszer legyen nagytakarítás, azonban ne csupán a fiam szobájában, hanem a padláson és pincében is, mert csak így lehet kiirtani az egészségre káros bacillusokat. A takarításnál azonban nagyon kell ügyelni, hogy ajtó és ablak egyszerre nyitva ne legyenek.

10) Óhajtom, hogy az utcájukban leányiskola, női szabóműhely, kávéház és vendéglő ne legyen.

11) Egészségi szempontból kívánatos, hogy a házban cserépkályhák legyenek és csak fával fűtsenek, így kikerülnek az esetleges gázkülmélet. A családfő ügyeljen, hogy az udvar naponta kétszer seprődjék, télen víz oda ne fagyjon, nyáron gyümölcsbéj szét ne szóródjék, mert attól könnyen lehet lábtörést kapni.

Mai lapunk 4 oldal.

00000236

jek békében. De biztosan felébred, ha a szociáldemokraták fujják az ébresztőt!

Az Új Lap Székesfehérvári Melleklete is kibocsajtott egy kérést és felhívó szöveget. Ment minden plebiániára — és csak egy-két helyről jött vissza. De jönni fog.

Nagy forduló előtt állunk. Ha ily gyengén, ha ily szintelen, ily *nemtorodóm* gondolkodással készülünk a döntő csatára, akkor — minden tulzás nélkül merem állítani — előbb-utóbb itt lesz a nagyszerű (?) halál, hol egy nemzet ezeréves multja sirba száll.

Ha majd nem lesz község, hova a keresztény szocializmus elvei be ne hatolnának, ha nem lesz plebánia, hol keresztény szociális egyesület ne léteznék, szóval, ha nem azt keressük, ami gyengít, szétválaszt, hanem ami egyesít, ha mi is — elsősorban a nép vezeterei — *oly lelkes harcosai leszünk a keresztény szocializmus elveinek, mint a mielőtt fanatikus terjesztői a szociáldemokraták az ő elveiknek.* Csak akkor nézhetünk bizalommal a döntő csata elé és várhatjuk, hogy miénk lesz a jövő.

Csak akarni kell és ez az erős akarattal tültszi magát a személyes és nem személyes érdekeken, túl a kritikán, mert érzi, hogy előbb-utóbb, de biztosan diadalt arat. *In necessariis unitas!*

Az idej Urnap.

Évről-évre visszatér a szent kereszténység legdrágább kincsének, a legfelségesebb Oltárszentségnek magasztos, ragyogó ünnepe. Derűt, fényt áraszt utcáira és szíveibe, fenséges manifestációjára ad alkalmat a keresztény világ mélyeségei hitének. Csodálatos élet, életet adó erő sugárzik ki e szép napon a kenyérszínben rejtőző Üdvözítő isteni lelkéből s az emberek is ezen a napon mintha kicserélődnének. Eltűnik a hétköznapi, letörődött a por a lelkekről, virágillattal telik meg a levegő, ragyog a napsugár s ezrek, milliók szívének dobbanása egy fenséges, diadalmas himnuszba olvadva tör fel az ég felé.

Az idej Urnap sok magasztos, örvendetes, szép mozzanattal emelkedett Székesfehérvár eddigi

12) Az ellátásra azonban nagyobb súlyt fektetnek, délbén 6-tól étel, este 4 legyen, de kifogástalanul készítve, jól megsüve, megfőzve, ne legyen tulzsáros, mert az megnéhezíti az emésztést, se tulédes, se tulsavanyú, mert az árt a fogaknak. Az ivóviz felforraltandó, kellőleg leütendő és jól leszűrve adandó föl.

13) A családfő ügyeljen a cselédek kifogástalan erkölcsre, baka, honvéd vagy tüzöltő rokonokkal ellátott cselédek kasszálandók.

14) A család uralkodjék önmagán, bármi adja elő magát, míg a fiam ott van, ne perlekedjenek, egyébiránt, elvárhatom, hogy míg a fiam ott lesz, minden családi és vagyoni gond mellékes szerepet játszik.

15) Nem adhatom a fiamat olyanokhoz, a kiknek testi hibáik vannak, mert pl. a seélypítést nagyon könnyű eltanulni; olyan helyre sem adhatom, a hol az egyik süket, vagy nagyot hall, mert a ki ilyenekkel érintkezik, a kiabálástól könnyen torokbajt kaphat.

16) Verki, harmonika nem tülrendő meg a házban, mert az rontja a zenei hallást, sőt ha valaki a közelben rosszul játszik, ki kell hurcolkodni a lakásból.

17) Szeretném, ha a családfő kitűnő tüzöltő lenne, mert — mentsem meg az Isten — de könnyen tűz ütethet ki s akkor könnyen biztonságba helyezheti a fiamat.

18) Ne legyen a fiam szobájában virág, mert az mérgezést okozhat.

19) A háziasszony ügyeljen, hogy a fiam-

Urnapijál fölé. Nem a páratlanul kedves, szép időre gondolkod, mely az ünnepek kedvezett. Ezt a jó Isten adta. De az emberek is annyi jóakarattal, annyi buzgósággal álltak a szép ünnep szolgálatába, mi hosszú időre feledhelen lesz mindnyajunkra nézve.

Nem emlékszünk vissza urnapi körmenetre, melyen akkora néptömegg vett volna részt, mint ez évben. Ha terjed a rossz napjainkban, amint hogy tagadhatlanul terjed, ép oly arányban erősödik a jók hite, buzgósága. A két tábor mind jobban szétválk s megszűnik az a közöny, mely évtizedeken át ulti meg, mint sötét, sűrű köd a lelkeket.

Megyéispüspökünk kezdeményezésére ez évben állott először rendezett falankszba a székesfehérvári *Katolikus Kör*, hogy tagjainak élő hitéről tanúbizonytságot tegyen ezen a szép ünnepen. S ez az első próba gyönyörűen sikerült. Legalább ötszáz katolikus férfiú kísérte a Katolikus Kör fehérselyem zászlaját, melyet ez alkalommal *Hesz Jenő*, délvasúti tisztviselő vitt a hatalmas csapat élén. Nagyváros, igaz, a külvárosi körök tagjaiból sorakozott, de hiszen mindnyájan tudjuk: aki a nép, azé a jövő. S ez a nép a miénk, a szent ügyé, Istené. Vigasztalódjunk és egyuttal vigyázzunk, hogy a miénk is maradjon a Belvárosi Kör tagjai szerény csoportot képeztek, de se baj, lesz ez nagyobb is, majd megszokják ezek is lassanként a szabad levegőt, a nyilvános hitvallás üdítő léghuzamát. Majd lejár a Nikodémusok kora. A hitvallók az idén huszan voltak, jövőre lesznek ötvenen, aztán lesznek százan, mert ez a világ sorja.

Külön csapatot képezett a Belvárosi Katolikus Kör *férjkara*, mely derék karnagyának vezetése alatt soha szentebb célra nem állott munkába, mint tegnapiélt, mikor az utcán, Isten szabad ege alatt hatalmas szóval, fenséges harmóniával dicsőítette az Eucharisztia. Elejtett megjegyzésekből tudjuk, hogy ez a szent „szereplés” nagyon jó hatást keltett.

Az Oltáregylet is gyönyörű sorba állott. Kezükben égő gyertyával száz és száz intelligens és egyszerűbb sorsu asszony és leány lépdelt a segédkező papság előtt, szívében élő hittel, arcán mélyeségei áhitattal. A vigasztaló látványt nyújtó buzgó csapatot az Oltáregylet tükára dr. *Reichardt* Tamás vezette s az egyesület választánya és tisztikarának tagjai zárták be.

A különböző testületek régi fakó zászlói közül messziről feltűnt a Polgári Dalkör új

nak holmi éretlen tascó leányok szerelmes leveleket ne küldözzenek.

20) A családfő tartozik engem naponta egy levelező-lapon értesíteni fiam egészségi állapotáról, hetenkint pedig egy kimerítő tudósítást kérek róla, hogy hol járt-kelt a fiam, mit tanult, mivel beszélt? stb. Egyébiránt legjobban szeretném, ha a családfő állandó naplót vezetne a fiamról, hogy semmi ki ne maradna belőle, ami a fiam állapotára nézve fontos.

21) Ha eső esik, a fiam után esőköpeny küldendő, ugyszintén kalocsni és esernyő.

22) Ha a család valamelyik tagjának kedvenc kutyája vagy macskája volna, tul kell azokon adni, vagy esetleg minden baj elkerülése végett be kell ojtatni.

23) Legalább három villámhárító legyen a házban, ha esetleg nem volna, csináltatni kell.

24) A család se esküvőnél, se keresztelőnél, se disznóturban, szóval semmiféle családi ünnepélyen soká ki ne maradjon s ha hazajönnek, mindig józanul jöjjenek meg; különben egész őszinteséggel megvallom, hogy legjobban szeretném, ha naponként 9 órakor már mindannyian ágyba jennének.

Talán egyelőre elég lesz enny. A többi majd ahnakk idején szóval fogom elmondani.

Ökmányokkal kellőleg felszerelt ajánlatokat: „Egy fiáért aggódo mama” címen kérem e lap szerkesztőségébe küldeni.

nemzeti színű hatalmas zászlója, melyet az érdekes testület tagjai teljes számban kísérték.

A rend példás volt. Székesfehérvár rendőrsége ezen a napon olyan gyönyörű dolgot produkált, melyhez foghátora nem emlékszünk, melyet örök hállára köteleztek minden jöleikü embert. A legkisebb részletekre kiterjedő figyelem elárulta, hogy rendőrségünk, élén derék rendőrkapitányainkkal igazi, nemes ambícióval dolgozott (hozza finoman is) s méltán rászolgált arra az osztatlan elismerésre, melynek a közönség léptenyomon sietett kifejezést adni.

Még valamit. Sokan nem értik, miért kell ilyen körmenetek alkalmával a tanulóifjúságnak állandóan fél kilométerrel járni a baldáchni előtt. Ez sem nem hasznos, sem nem épületes dolog. Hogy érezze az ifjuság magát a körmenethez tartozónak, ha a Nádor-utca sarkán botorkál akkor, mikor a papság a barátok templomának bejáratánál felállított első oltár előtt térdel? Vagy, a püspökség előtt áll akkor, midőn a körmenet a Jókai-utcában felállított oltárhoz ér? Csevegés, unalom kíséri nyomon azt az ezer gyereket és tanárait. Ezen kellene még az illetékes köröknek segítenők, hogy az iskolák növendékei a körmenettel parallel haladhassanak. Talán a rendőrség tudná módját ejteni annak, hogy a gyalogjárók a tanuló ifjuság rendelkezésére álljanak!

Spectator.

UJDONSÁGOK.

Időjelzés: Meleg, zivatarok.

— Oltáregyleti tagok figyelmébe. Az Oltáregylet június havi szentmiséje holnap reggel 8 órakor lesz a szemináriumi templomban.

— Eljegyzés. Juhász Árpád cs. és kir. hadnagy eljegyezte Vész Mariska kisasszonyt dr. Vész József-sárkeresztúri körörcs leánnyal.

— A Honvédség köréből. Haidakker Jenő székesfehérvári m. kir. 17-ik honvédgyalogezredbeli hadapród-tiszthelyettes kezelő-tiszthelyettesé nevezetett ki a veseci m. kir. 7-ik honvédgyalogezredhez. A védkötelezettség teljesítése után a honvédség kötelékéből elbocsajtott dr. Abecser Károly székesfehérvári m. kir. 17-ik honvédgyalogezredbeli tartalékos segéporvos.

— A Felsőbb kereskedelmi iskola — mint ismeretes — régi, alkalmatlan helyisége helyett egy modern új épületet épített magának. A mult hó 25-én d. u. 4 órakor bontották fel az iskola építésére vonatkozó zárt ajánlatokat. Összesen hárman adtak be ajánlatot: *Pénzes József* és *Vagner* Ede, kik 1 1/2 % felülfizetést kértek, *Fröschl* János 1 1/2 % és *Pénzes* Imre 1 1/2 % engedményt tettek a 103735 korona előirányzati összegből. A Kereskedelmi Társulat választmánya május 29-én délután 4 órakor döntött az ajánlatok fölött s úgy határozott, hogy *Pénzes* Imre legelőnyösebb ajánlatának mellőzésével az építéssel *Fröschl* János építőmestert bízta meg. A Kereskedelmi Akadémia épülete tudvalevőleg az új pénzügyi palota mögött a Várkörúti csatorna partján épül. A területet hozzá a város ingyen adta a társulatnak. Itt fog épülni rövid idő múlva az ipariskola új épülete is, amelynek sorsa biztosítva látszik annyiban, hogy a kormány évenként akkora szubvenciót ad, amely törlesztésének kölcsön évi törlesztésének körülbelül megfelelel.

— Iskola-látogatás. *Juba* Adolf dr. a közoktatásügyi tanács egészségügyi referense a miniszter megbízásából mult hó 27-ikén és 31-ikén vizsgálta meg a községi felsőbb leányiskola egészségügyi viszonyait. Megjelent az összes osztályok torna- s a negyedik osztály egészségügyi óráin s a tapasztaltak felett teljes meglepedésének adott kifejezést. A tantermetek megfelelőeknek, a növendékek egészségi állapotát, a tanítást és foglalkozást kifogástalannak találta, csak az intézet ideiglenes tornázo helyiségével (a tüzöltő laktanyán) nem volt meglegedve. Ami természetes is.

Juba dr. e hét folyamán meglátogatta a főgimnáziumot, valamint a főreáliskolát is s az ott tapasztaltak felett a legteljesebb meglege-

désének adott kifejezést. Jövő héten — a mint halljuk — az elemi iskolákra; többek közt a belvárosi fiúiskolára s leányiskolára is rákérül a sor. No, hogy ott nem lesz szó a legteljesebb megelégedésről, arra akár mérget vehetünk.

— **Elismerés.** A vallás- és közoktatásügyi-minister Faskó János acai r. kath. tanítót 100 korona pénzjutalomban részesítette a magyar nyelv oktatásában elért kiváló sikereijért. Öszinte örömmel konstaltjuk e tényt s az igazi érdem elismerését, mert Faskó János úgy is mint ember, úgy is mint tanító azok közé tartozik, a kik a dicsőre és elismerésre méltán részesültek.

— **Jelölés.** A vármegyénel a székesfehérvári járásra rendszeresített 1100 szolgabírói állásra az eddigi jelöltek Kukorely Béla és Bokor Attila joggyakornokok. Azon esetre, ha ezen állás az októberi vármegyei közgyűlésen töltetné be, ami egyáltalán nem valószínű, akkor a további jelölt Meszlény Béla joggyakornok is, ki jelenleg önkéntesi évet szolgált.

— **Főispáni látogatás.** Széchenyi Viktor gróf főispán Haerank József polgármester társaságában meglátogatta tegnap a helybeli főreáliskolát, ahol Várdi Károly dr. főigazgató és Kelemen Béla igazgató fogadták és kalauzolták a vendégeket. A főispán nagy érdeklődéssel szemlélte meg az intézet berendezését, benézett az egyes osztályokba s különösen érdekelte őt a szabadkézi rajzoktatás modern irányja és a vegytan gyakorlati tanítása.

— **Esküdtek alaprajstroma.** Az esküdtek alaprajstroma elkészült és június 1 — 15-ig a városház nagyeremében közzétesse kitétetik, hol azt a hivatalos órák alatt bárki betekinthesse s elene felszólalással élhet, a felszólalásra pedig további 8 nap alatt bárki észrevételeket tehet. A felszólalásokat és észrevételeket az összeíró bizottság elnökénél kell írásban benyújtani vagy szóval előterjeszteni.

— **A hálás keszthelyiek.** A mult vasárnap városunkban lefolyt kerületi tornaversenyen részvett a keszthelyi katolikus főgimnázium ifjusága is mely tudvaleg az első jutalmat, az ösztöt kurtört nyerte el. A nevezett főgimnázium igazgatósága ma emlékiratban köszönte meg a város részéről tanusított szíves fogadást.

— **Az Uránia színház előadásai.** Molnár Viktor államtitkár különös gondnal fordult a vidék kulturális göcponjtjai szellemi életének emelése felé. A kiváló kulturintézményt most óriási költséggel teljesen új felszerelésekkel látta el, hogy magas színvonalon elől előadásokkal kereshesse fel az Uránia a vidék legnagyobb városait. A nagysikerű körút folyamán, melyet a mult hóban kezdett meg az Uránia, most hozzánk is ellátogat. Június hó 4-én *Pekár Gyula* érekesztő darabját *Pérez ő felségét*, június 5-én *Tormay Cecil* asszonyon bájos és szellemes művét: *A szíriák hazáját*-t, míg utolsó előadásul a következő napon *Ráth István* kacagatón mulatságos alkotását *London-t* mutatja be a színház. Nem lesz talán érdektelen megemlítenünk azt a körülményt, hogy azt a hatalmas gépet, melyt most hozzánk is elhoznak, a világhírű *Gaumont* cég készítette *Pellage* mérnök külön tervei alapján s maga a projector 18000 koronába került. Az érekesztő előadásokra már most eszközölhetők előjegyzések Krausz Verona tőzsdéjében.

— **Hermann Ede,** a kitűnő zenetanár évi vizsgálata szerdán folyt le a Szt. István-teremben nagyszámú közönség jelenlétében. A tanulók úgy a kezdők, mint a haladók játéka általános elismerést keltett s a kiváló zenetanár egyhangú dicsőretet aratott a pompás eredményért.

— **Szerelom és konyhasó.** Német Gusztáv Távirda-utcai lakosnak nagy szíve volt, akkora, hogy azt hitte, hogy akár omnibusznak is kiadhatja. Így történt, hogy egyszerre két állandó kvártélyosa is akadt Somogyi Anna és annak testvére személyében. Egy ideig elég jól érezte magát a két delnő, de később belátták annak a közmondásnak igazságát, hogy valamiségképen két dudás nem fér el egy csárdában, azonságosképen nekik is szűk lett a Német Gusztáv szíve ha mindjárt omnibusz volt is. Gusztáv, a ki nem svéd, de hős, pokoli nyugalommal hallgatta a két amazon harci kiáltásait, nyugodtan szitta a békepipát, hiszen bármiként tépták is amazok egymás haját, neki addig bizonyosan tékét hagyta.

Az egyetlen harcban Anna lett a vesztes s látvány, hogy testvér vetélytársa föltötte több előnyvel dicsekszik, nagy tette határozta el magát. Vagy birni fogja a nő, Gusztáv szívet s akkor élni fog, vagy elveszti s akkor meghal. Sokáig elmélkedett a halál különböző nemein. A kötelet egy kissé drasztikusnak is csiklandósnak is találta. A kanálisa ugriani — bajos, hiszen ha legalább sár volna benne, mint eddig, de az irigy magisztrátus egy héttel ezélt azt is a partra teregetette, hogy minél tovább gyönyörködjek benne. A pisztoly a mellett hogy esül, lyukat üthet az emberen. Elhatározta tehát, hogy egy nagy adag Berndorfer-sót old fel s azzal pusztítja ki saját szívet ebből a kócos világából. S miért ne? Ha Berndorfer ur marhasója miatt egy egész vármegye cikákol innen-onnan egy esztendő óta, miért ne próbálható ezt ki Somogyi Anna a saját külön szívére? Földdött egy marok sötét hideg vízben s a mennyit birt, lenyelt belőle, aztán elkezdett hangokat kiadni, még pedig olyan hangokat, hogy a ki közel ment hozzá, félig meddig bizonyos lett a bennlévő marhasórol. Összeszaladt az egész utca és borzongva néztek a rugdalózó hőgyvet, a ki folyton a szívet meg a gyomrát tapogatta és mindenáron meg akart halni. Eljőttek a mentők, majd Bierbauer Viktor t. főorvos, Reé István rendőrfőkapitány s jóatkaró buzgalommal álltak körül a szerelom és marhasó áldozatát. Vizsgálgatni kezdték az áldozatot, de az semmikép sem akarta halálos nyavalyát elárulni. A száját nem égette össze, a gégeje tisztá volt. Vizsgálgatták a folyadék tartalmát, annyira, hogy az egyik mentő még a megkóstolásra is vállalkozott. Persze kisült a konyha-illetőleg az állati hangok alapján a marhasó. A magisztrátus bölcsen össze-nezett és elhatározta, hogy Somogyi Nánin olyan alapos gyomormosási kúrát végezzen, a mely még a szerelom is kiöblíti a szívéből. Gégejébe beleeresztették a gumicsövet aztán hordták a gyomrába a vizet, még pedig annyit, hogy egy fiók Duna kikerült volna belőle. Az ifjasszony rugdalózott, esküdözött s végül úgy érezte, hogy ő már teljesen megisztult, nemcsak a gyomrában, de a szívében is. A gyomra egyszerűen kákatermésre van berendezve, a szívében pedig többé-kevésbé poetikus békák kurutyolnak. Hogy mostanában nem lesz kedve a szerelomhoz, az bizonyos, hogy a Berndorfer-féle marhasóhoz még kevésbé — az még bizonyosabb.

— **Bujdosó gyerekek.** A seregélyesi jegyzőhöz szerdán kétségbeesetten lépett be két apa, Nagy György és Drusza József s jelentették, hogy István és János fiuk már három nap óta eltűnt. A gyerekek 15 évesek, István nyulánk barna fiú, József pedig alacsony szőke. A jegyző utána nézett a dolognak s a csöszőlő hallott valamit a fiukról, kinek szavai szerint a két suhanc 26-án a szőlőben járt egrest lopni s ő rajta csipte őket a lopásnál. A gyerekek most két tűz közé kerültek, a csöszőlő is félték, de a kilátásban levő apai fenyeiték is bánhatta őket, búbanatukban hát a nagy világnak láttak, elbujdostak az apai háztól. A megindított széleskörű keresésnek valószínűleg meg lesz az eredménye.

— **Tűz.** Tűzet jelző harangkongás verte fel tegnap d. e. 10 órakor a Felsőváros nyugalmát. A gyeppemesteri telep tűzjelző állomásáról a Kecskeméti-utcában jelezték a tüzet. Rákos Ferenc Kecskeméti-u. 20. sz. házában istállója gyuladt ki s minthogy az istálló közvetlen összeköttetésben volt a padlással, a lángok csakhamar átcsaptak az ott nagy mennyiségben felhalmozott gyúlékony anyagokra, majd a náfedeles háztető is lángba borult. Már a tőzomszedságban levő kukoricagőre és a két szomszédos ház is veszedelemben forgott, midőn szerencsére megérkeztek a közelben gyakorlatozó katonák Csabke százados vezetésével s lázas munkával tűzoltásnak láttak. Ha a derék katonák nem érkeznének, a veszedelem nagyobb arányokat ölt; a közelben segítség nem volt, a házban a tűz kiütésekor csak egy öreg asszony és apró gyerekek tartózkodtak. A katonák már javában dolgoztak, mikor megérkezett a tűzoltóság; együttes erővel csakhamar sikerült a nagyobb veszedelmet elhárítani. Mikor a gazda, Rákos Ferenc, szőlejtéből hazaért, már lángot nem láthatott. A tüzet az istállóban gyufával játszódozó két kis 5 éves lurkó Rákos Miska és Horváth Tóni okozta, akik kiosztak a nagynéni,

özv. Maron Istváné oltalma alól, a konyhában gyufát vetek magukhoz s gyújtogatni indultak az istállóba. Meggyújtották a szénát s gyönyörködtek a felcsopangokban. Aztán pedig kiszaladtak mosolygó arccal s kiabáltak: tűz van, tűz van! A kár meghaladja az 1000 koronát. A legszomorubb a dologban azonban az, hogy a kár nem térül meg, a károsult gazda az ezélt 2 hónappal lejárt biztosítást nem ujtotta meg. A gondatlan Maron Istváné ellen, ki a gyerekeket szabadjukra engedte, a rendőség eljárást indított.

— **Szociáldemokrata csalafintaság.** Részletesen imngirtuk annak idején azt a furfangos sikasztást, melyet egy helybeli szociáldemokrata kőműves segéd követett el folyó év március 12-én, midőn a Székesfehérvári Közgazdasági Bankot megkárosította 1100 k. erejéig. Mayer Károlynak adva ki magát, telekkönyvi kivonaira először 800, majd 300 korona kölcsönt kapott. Személyazonosságát egy hamisított levéllel igazolta sikeresen, melyet állítólag Tar József helybírótól hozott. Az ügyet ma tárgyalta a kir. törvényszék. A vádlott mindent beismert. Érdekesen nyilatkozott meg szavaiban a szociáldemokrata felfogás. Azt mondta, a mesterek kizárták a munkából, családjá szomorú napokat látott, mit volt mit tennie, pénz után nézett. Többektől kitapogatta, hogy járhat el a banknál s eljárása igen jól bevált. Egyszersmind bevallotta, hogy a pénz legnagyobb részét eldorbézolta, rövid pár nap alatt nyakára hagott az egésznek. Csak egy darab ruhát vett belőle, s gyűrűjét óráját váltotta ki a zálogból, a többi pénz azt se tudja hova lett, valószínűleg elszúrt a garaton. A bíróság nem igen méltányolta a vádlott melegségül felhozott érveit, árva fejére 1 évi börtönt és 100 korona pénzbüntetést, melyet 10 napi börtönnön megválthat, olvasott rá. Azonfelül kötelezte az okozott kár megtérítésére. Az ügyész súlyosbításért, a vádlott enyhítésért felebbezett.

József utca 3 számu házban 3 szoba és összes mellékhelyiségekkel álló lakás, zárt folyosó vilányilágításal négyezer forint évbérért június hó 1. től kiadó. Bővebbet Almássy városi gazdánál.

— **Csalfa vigé.** Kohn Mór, ráckevei születésű 23 éves utazó ügynök szeleburdi módon 2 csinyt követelt el: lopott és csal. 1906. december 30-án Singer Miksa sárbogárdi kereskedőhöz állított be, hol egy óvatlan pillanatban a ládát feltörte, s abból ruhával, cipővel megrakodva ellíant. 1907. január 1-én Győrött találjuk, hol csalásban manipulál, furfangos módon elemeli Bárdos József kerékpárját. A királyi törvényszék ma cialta elő a vádlottat a börtönből s reá 8 hónapi börtönt és 50 korona pénzbüntetést szabott.

— **Sertésvész.** A Felsővároson már régebb idő óta fordul elő szórványosan a sertésvész. A főkapitányság e tekintetben vizsgálatot indított, minek eredményeképen elrendelte a sertészárlatot. Kétségtelen dolog, hogy a sertésvész terjesztői a kupeczek, kik ott igyekeznek vásárolni sertést, hol a vész már fellépett. Természetes, hogy itt aztán olcsón jutnak sertéshez. A fertőzött sertésekkel sok helyen megfordulnak s így terjed a sertésvész.

— **Felfüggesztett famunkások.** A május 6-án kelt polgármesteri határozatot, mely a Famunkások Orsz. Szövetségének helyi csoportját ideiglenesen felfüggeszti, a beltügyminiszter tudomásul vette s felhívta a polgármestert, hogy a vizsgálat eredményéről szóló jelentést küldje be.

— **Rendőri hírek.** Dezső Julianna, cselédeány gazdája, Mandl Mihály házából engedély nélkül kiharadt egy éjjelre. 2 napi elzárást kapott. — Mészáros Károlyné titkos kéjelgése miatt Zavaros Aladár r.-alkapitány 12 napi elzárásra ítélte.

Jégszerények és mosógépek Márkus Simon özvegye és fia cégnél Jókai-utca 16.

— **Milliókra lehet az a kár,** melyet a szőlőtermelő közönség évről-évre szenved az által, hogy szőlőjét a *(lisztharmat oáium)* ellen kellő időben meg nem védi. Mira a bajt észreveszi, az már ugy elharapodzott, hogy minden igyekezet csak a kár kisebbitésére, de nem megszüntetésére szolgál. Ezért is ne mulassza el egy szőlősgazda sem szőlőjét májusban dr. *aschke*

rand-fülc rézkénporral legalább egyszer beporozni, úgy ha felis lép másut a lisztharmatjárvány nála kárt ne tethessen. Amellett a rézkénporral a szőlő egy másik igen elterjedt, de sokak által még ma is félreismert betegsége az anthraknózis ellen is mentesüljük a szőlőt, már pedig ez a kártevő is rendszerint 5 és több százalékát viszi el a termésnek. Aki tehát mind a két betegség ellen egyszerre és biztosan akar védekezni, az legalább egyszer okvetlenül porozza be tőkét rézporral és tarcsón ezen kitűnő anyagból egy keveset készletben, hogy járvány esetén a por kéznél legyen. A rézkénporozott szőlő kinézése mindig szebb, a firtők és vessző érése mindig gyorsabb mint azoké, amelyeket ezen porral nem kezeltek.

SZIGETI fényképezési és festészeti műintézet: Sz.-Fehérvár, Kossuth-utca 9. Budapest, IV. Kristótfér 6.

Nagyítások bármely kis kép után életnagyságu olaj-, aquarell- vagy pastel-kivitelben.

Minden csütörtökön, pénteken, szombat és vasárnapokon személyesen eszközölöm a felvételeket. Kitérnő tisztelettel Szigeti.

Anyakönyvi statisztika.

1907. évi május hó 25-től május hó 31-ig.

Születés. Született: 7 törvényes fiu, 4 leány, 0 törvénytelen fiu, 1 leány; ezekből halvaszületett törvényes fiu 0, leány 1, törvénytelen fiu 0, leány 0. Összesen 13.

Halálozás. Elhalt: 9 fi, 7 nő; ezekből 7 éven aluli törvényes fiu 4, leány 3, törvénytelen fiu 0, leány 0, 7 éven felüli fi 5, nő 4. Összesen 16.

E szerint a születést a halálozás 3-al mulja felül.

Elhaltak. Kováts Ignác r. k. magánzó, 90 éves, Bank-utca 6. — Pap Mária r. k. 13 hónapos, Széchenyi-utca 90. — Svarcz Jenő izr. 14 napos, József-utca 30. — Barsany György ev. ref. 16 éves, Kossuth-utca 5. — Mánér Károly r. k. cipész-segéd 31 éves, Könyök-köz 11. — Németh István r. k. 95 éves juhász, Szt. György kórház. — Pajér Jánosné, Jobbágy Julanna, r. k. 30 éves, Salctrom-utca 2. — Özv. Nott Jánosné, Bartók Terézia, r. k. 88 éves, Agg-intézet. — Csóri Mihályné, Virág Erzsébet, r. k. 55 éves,

NIGRIN

a legjobb
CIPŐCRÉM

ST. FERNOLENDT, Wien

cs. és kir. udvari szállító.

Mindenütt kapható!

Ösz-utca 27. — Fridrik Irén r. k. 9 hónapos, Sütő-utca 9. — Kőszegi József, r. k. kisbirtokos 75 éves, Zámoly-utca 86. — Lőke Julianna r. k. 3 éves, Maroshegy. — Kocsis Lajos r. k. 22 hónapos, Olaj-utca 35. — Végh János r. k. 7 napos, Rác-utca 9. — Molnár Terézia r. k. 20 éves, Kocskeméti-utca 30. — Stiegler József r. k. 2 éves, Csorda-utca 9.

140/1907.

Árverési hirdetmény.

Alulírott rendőrbiztos ezennel közhírré teszem, hogy a helyben folyó évi áprilisi hó 9-én elhalt **Gremperger István** apátkanonok hagyatékához tartozó lakás- és könyvhaberendezési tárgyaknak árverés útján való eladását a kir. járásbírószág mint hagyatéki bíróság az örökösök kérelmére 1907. é. 140/11. számú végzésével elrendelte.

Ezen rendelet következtében fentjezt tárgyakra a hagyatéki árverést folyó évi június hó 3-án délután 2 órára a helyszínére Szent István-utca 9 szám alá kitűzöm azzal, hogy az árverés annak befejezéseig naponta délután 2 órakor, folytatattatni fog.

Székesfehérvár, 1907. május 24-én

Liszt Ferenc
bíró.

KOCSIFÉNYEZŐ és NYERGES

üzletemet a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlom.

Raktártartok mindennemű ruganyos hintókból és különböző üzleti kocsikból. Javításokat a leggyorsabban és jutányos árban készítek.

Hirtling Pál kocsigyártó,

Székesfehérvár, Tolnai-utca 16.

A szőlő

OIDIUM

betegsége ellen

az évek óta kipróbált legjobb szer a

DR. ASCHENBRANDT-FÉLE

Rézkénpor.

Ára Budapesten:

50 kilogrammos zsákokban á kilogramm 50 fillér; 10 és 20 kilogrammos zsákokban, 54 fillér, valamint 2 kilogrammos dobozokban á kilogrammonként 55 fillér.

Használata olcsóbb mint a kénporé, mert kevesebb kell belőle; biztosabb, mert a lombhoz tapad, a szél le nem fújja.

A szőlő érését sietteti, a termés minőségét javítja!

A rézkénpor egyuttal a peronospora ellen is mentesíti a szőlőt, s így rézkénporozás után az első esetleg a harmadik permetezés elmaradhat. Ez pedig lényeges költségmegtakarítás!

Számos magyar gazda bizonyítványa kívánatra megküldetik!

Megrendeléseket elfogad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

A por kapható és megrendelhető:

Karl József és fiánál Székesfehérvár, Szigethy Testvéreknel Székesfehérvár.

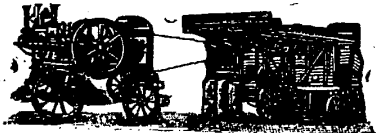
EGYEDÜL LÉTEZŐ UJDONSÁG!

SZAMTALAN ELSŐ DIJJAL ÉS DISZOKLEVÉLLEL KITÜNTETVE!!!

PÉCSI S. mótortelepe

Budapest, VI., Gyár-utca 26.

Ajánlja ugy cséplőgépet, mint malomüzemre legegyszerűbb benzinlokomobiljait és szivógőzmotorait, melyek bármikor VI. Gyár-utca 26. üzemben láthatók.

Teljes jótálás
kitérnő cséplésért.

Ezen motorok egyenletes járásuak és bámulatos egyszerű szerkezetük folytán bármely legjáratlanabb ember által is azonnal könnyen kezelhetők.

Ugyisint itt beszerezhetők bármily gazdasági gépek úgy mint: vetőgépek, járgányos cséplőgépek, szecska és répvágók, darálók stb.

ÁRJEGYZÉK INGYEN!

PONTOS KISZOLGÁLÁS!

OLCSÓ ÁRAK RÉSZLETFIZETÉSRE!

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.

00000239